

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt: Realizace SMART Česko v praxi obcí a měst (zkr. SMART ČESKO)

Reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0016927

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA BRNA

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SAKO Brno, a.s.:

- **100% městská akciová společnost**
- **Roční obrat: 1,172 mil. Kč**
- **Počet zaměstnanců: 485**

Sběr a svoz

- Směsný kom. odpad
- Průmyslový a zdrav. odpad
- Tříděný sběr
- Sběrné dvory

Zpracování

- ZEVO
- Třídící linka (recyklovatelné odpady)
- Drtič (objemný odpad)

Využití

- Energie (SZTE & Elektřina)
- Druhotné suroviny
- Vzdělávání (školy & veřejnost)

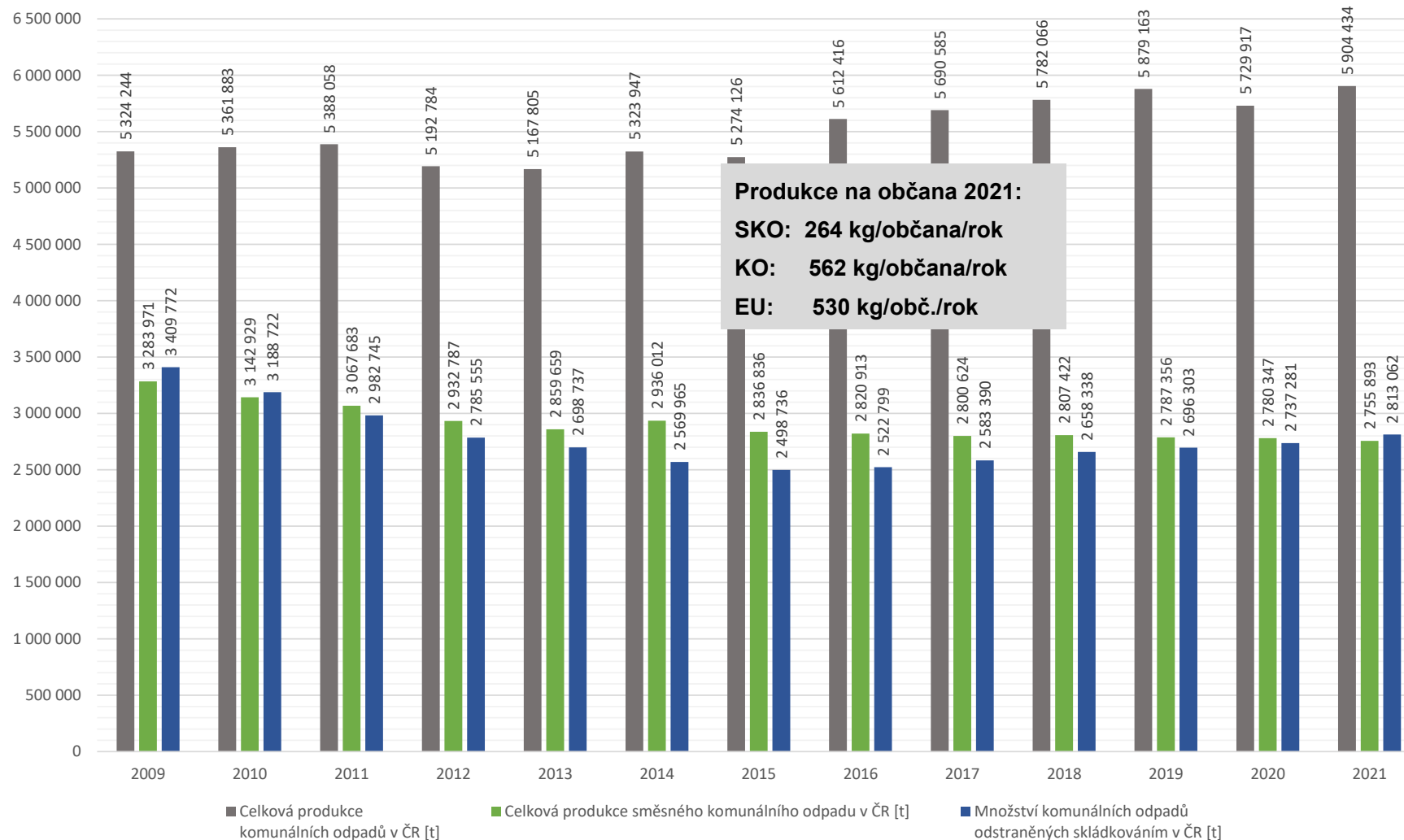
Cíle společnosti SAKO

Vybudovat koncová zařízení pro širší region	Zbytkový KO, tříděný KO, gastro, bio
Cílit na co nejnižší produkci CO₂	Posuzovat činnost komplexně, snížit manipulaci, dopravu, nahradit fosilní paliva, fotovoltaika, železnice
Udržet přijatelné ceny služeb	Realizovat projekty, které nebudou nesmyslně navyšovat ceny pro občany i obce a firmy
Flexibilní, smysluplný systém odpadového hospodářství	Umět reagovat na rychle se měnící legislativní požadavky bez dopadu na cenu pro občany

PRODUKCE ODPADU ČR

Produkce KO a SKO v ČR

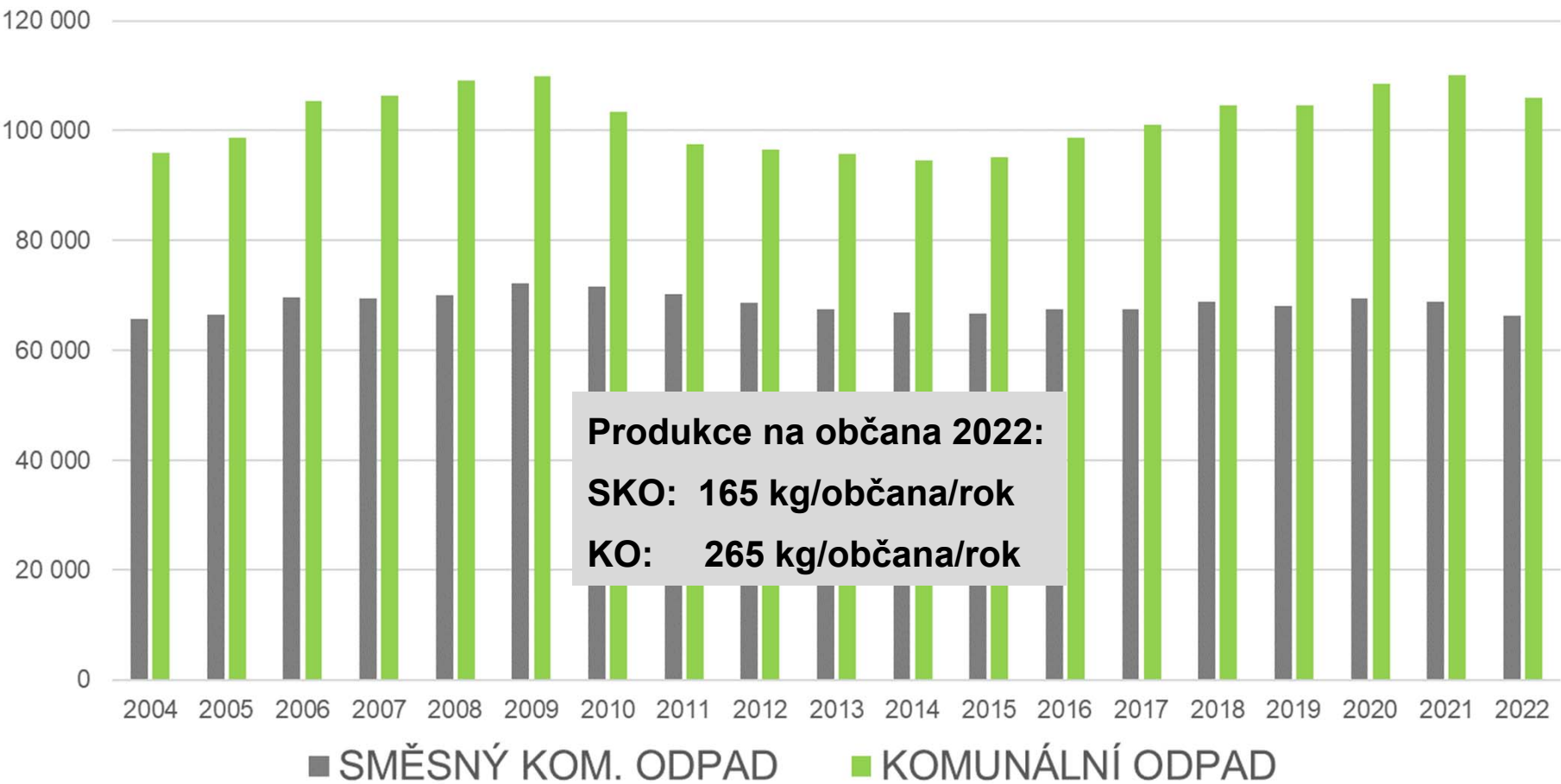

MNOŽSTVÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ MĚSTA BRNA

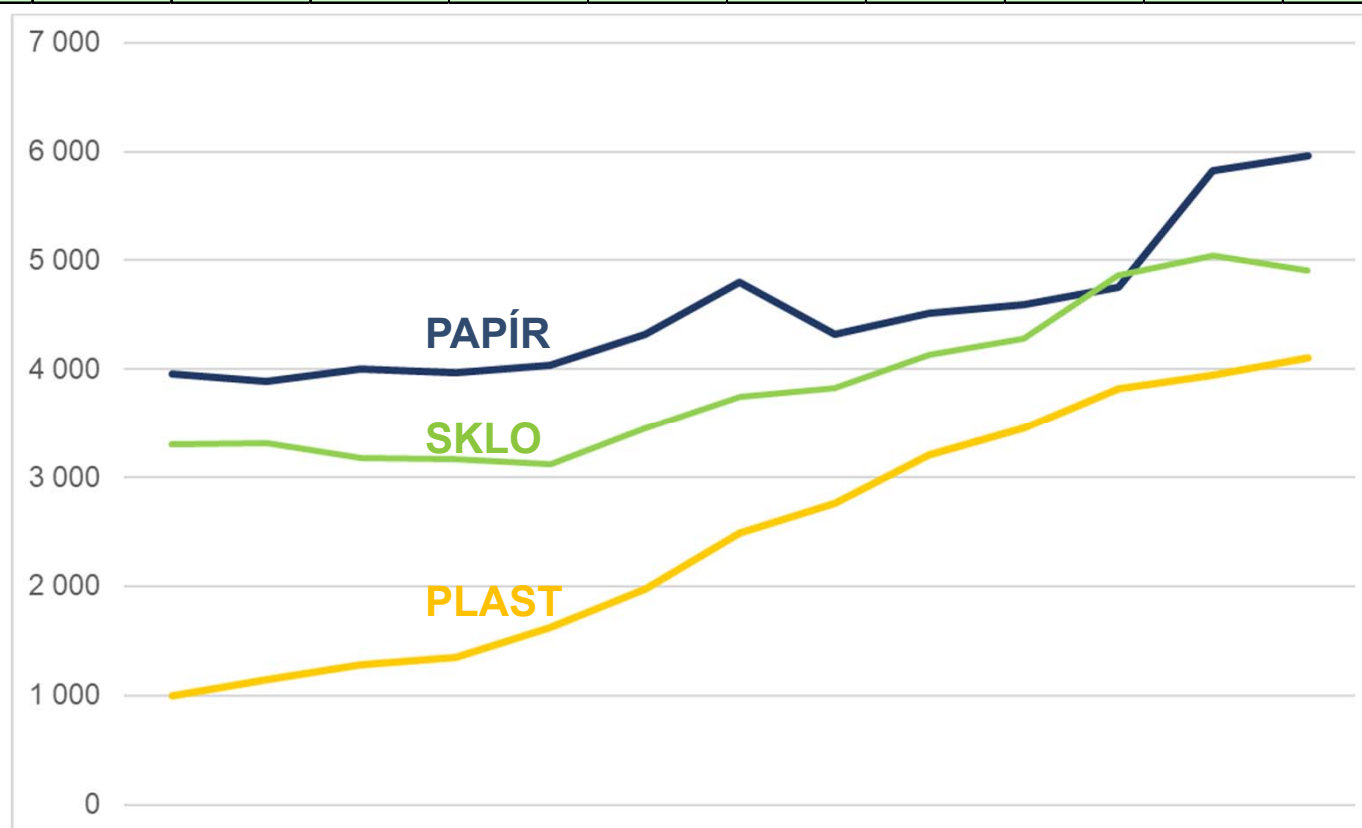
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SMĚSNÝ KOM. ODPAD	65 664	66 453	69 638	69 487	69 959	72 219	71 530	70 303	68 582	67 522	66 866	66 684	67 508	67 439	68 805	67 997	69 469	68 899	66 331
KOMUNÁLNÍ ODPAD	95 949	98 743	105 462	106 341	109 126	109 959	103 527	97 492	96 547	95 687	94 649	95 280	98 802	101 141	104 523	104 627	108 452	110 118	106 043

TŘÍDĚNÍ ODPADU V BRNĚ

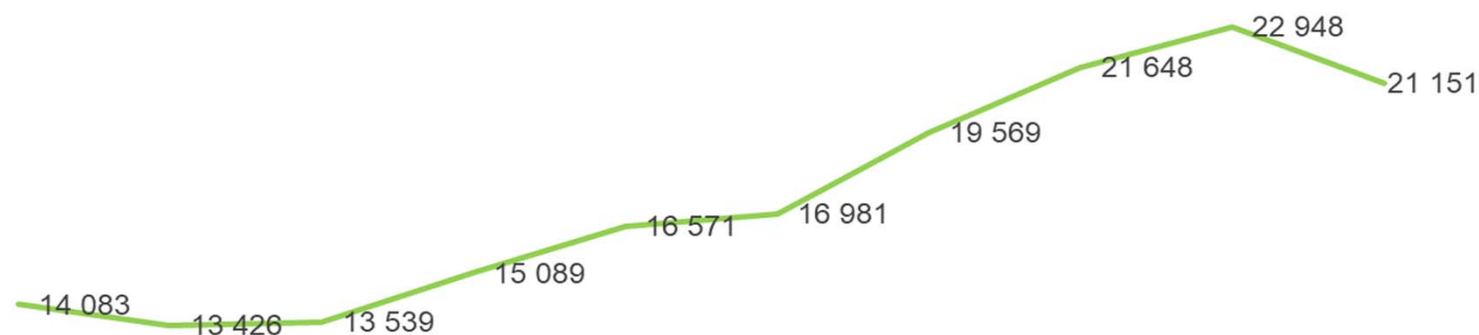
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PAPÍR	3 963	3 889	4 006	3 970	4 033	4 323	4 799	4 320	4 511	4 597	4 750	5 831	5 966
PLASTY	994	1 144	1 279	1 345	1 625	1 977	2 484	2 763	3 209	3 460	3 819	3 943	4 102
SKLO	3 300	3 316	3 179	3 161	3 123	3 454	3 745	3 828	4 137	4 283	4 861	5 042	4 907

TŘÍDĚNÍ ODPADU – SBĚRNÁ STŘEDISKA

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Objemný odpad	5 442	6 961	9 470	8 998	8 839	9 462	10 679	11 247	12 767	13 987	15 504	14 420
Bioodpad	1 980	2 148	2 530	2 451	2 322	2 584	2 872	2 627	3 137	3 504	3 055	3 067
Nebezpečný odpad	276	122	112	128	126	139	145	137	146	147	142	124
Papír	808	734	632	577	581	579	575	566	598	603	558	490
Plasty	42	37	32	42	60	76	94	93	90	85	242	297
Sklo	324	305	250	289	344	373	286	271	426	459	447	461
Stavební odpad	1 320	771	766	565	648	858	897	969	1 153	1 539	1 864	1 222
Pneumatiky	97	71	64	75	85	110	100	99	109	76	85	186
Polystyren	45	37	21	21	23	27	26	28	32	31	28	23
Kovy	335	169	206	280	508	875	888	933	1 094	1 197	1 000	845
Edlé oleje a tuky					3	6	9	11	17	20	23	16
Celkem	10 669	11 355	14 083	13 426	13 539	15 089	16 571	16 981	19 569	21 648	22 948	21 151

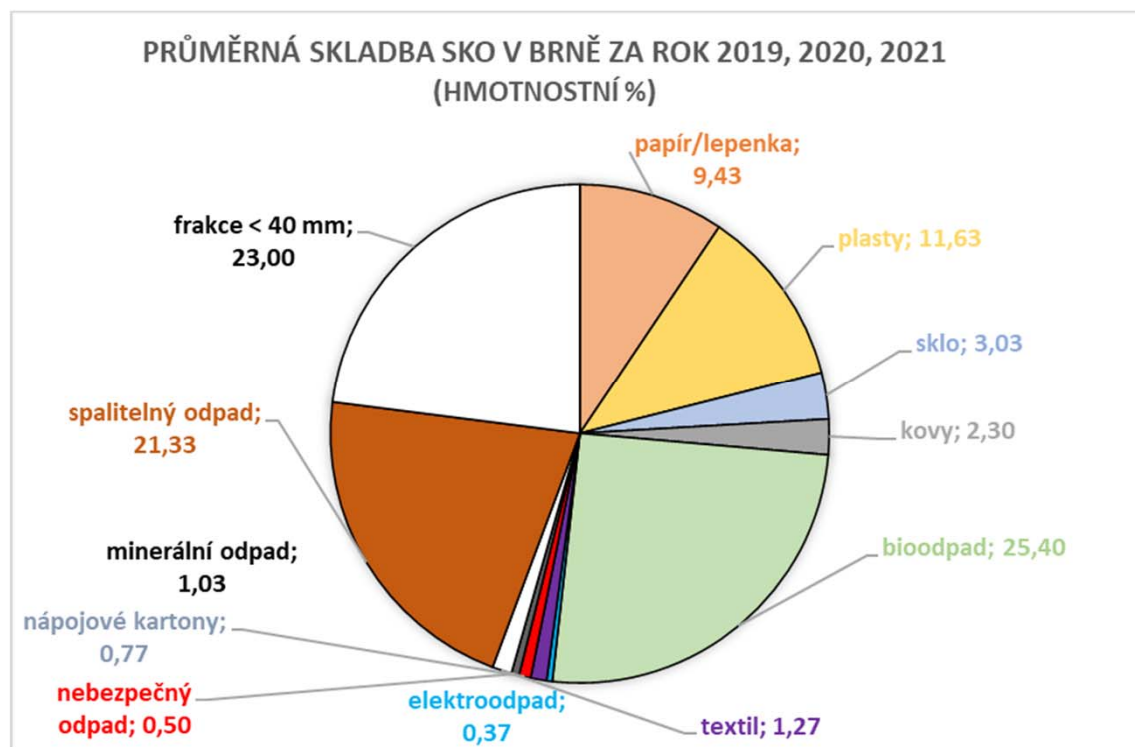
TŘÍDĚNÍ BIOODPADU

- Kompostéry pro občany
- 1200 veřejných kontejnerů ve městě
- 36 sběrných dvorů
- Kontejnery v zahrádkářských lokalitách

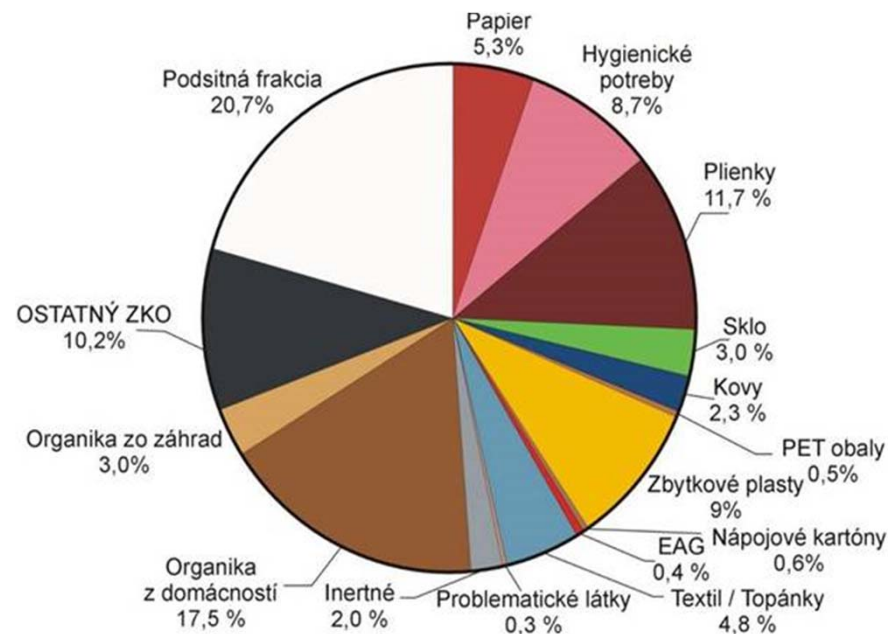

PRŮMĚRNÁ SKLADNA ODPADU BRNO

Průměrná skladba SKO v Brně za roky 2019, 2020 a 2021 (vážený průměr) za **4 roční období, ze tří typů zástaveb, přepočtené na podíl obyvatelstva** žijícího v daných typech zástaveb (sídlištní, vilová, venkovská).

Skladba SKO z Horního Rakouska (2019)

Na frakci < 40 mm se podílí biologický odpad (13,3 %) a ostatní odpadu (9,7 %)

Na spalitelném odpadu se podílí hygienické potřeby (15,4 %) a ostatní spalitelný odpad (5,9 %).

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ BRNA

System odpadového hospodářství Brna má v gesci MMB odbor životního prostředí

- 57 303 nádob na směsný odpad
- 2 606 kontejnerů na papír
- 2 719 kontejnerů na plasty
- 1 363 kontejnerů na sklo
- 1 000 nádob na bioodpad
- 250 kontejnerů na textil
- 30 podzemních kontejnerů
- 38 sběrných středisek

Poplatek 670 Kč

Služby a činnosti pro MMB vykonává městská akciová společnost SAKO Brno, a.s.

TŘÍDĚNÍ ODPADU V BRNĚ

MOŽNOST TŘÍDĚNÍ NA VEŘEJNÝCH STANOVIŠTÍCH MĚSTA:

- **PLASTY**
- **PAPÍR**
- **SKLO**
- **BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝ ODPAD**
- **TEXTIL**

Modré kontejnery.

Jsou určeny k odkládání různých druhů tříděného papíru.

Žluté kontejnery

Patří do nich plastové obaly, nápojové kartony a v Brně i hliníkové plechovky od

Zeleno-bílé kontejnery

Do těchto kontejnerů patří čiré a barevné sklo.

Podzemní kontejnery

Představují elegantní urbanistické řešení odpadového hospodářství.

Bílé kontejnery

Jsou na textil a oblečení. Ocení je nejen ten, kdo mění šatník a zároveň chce

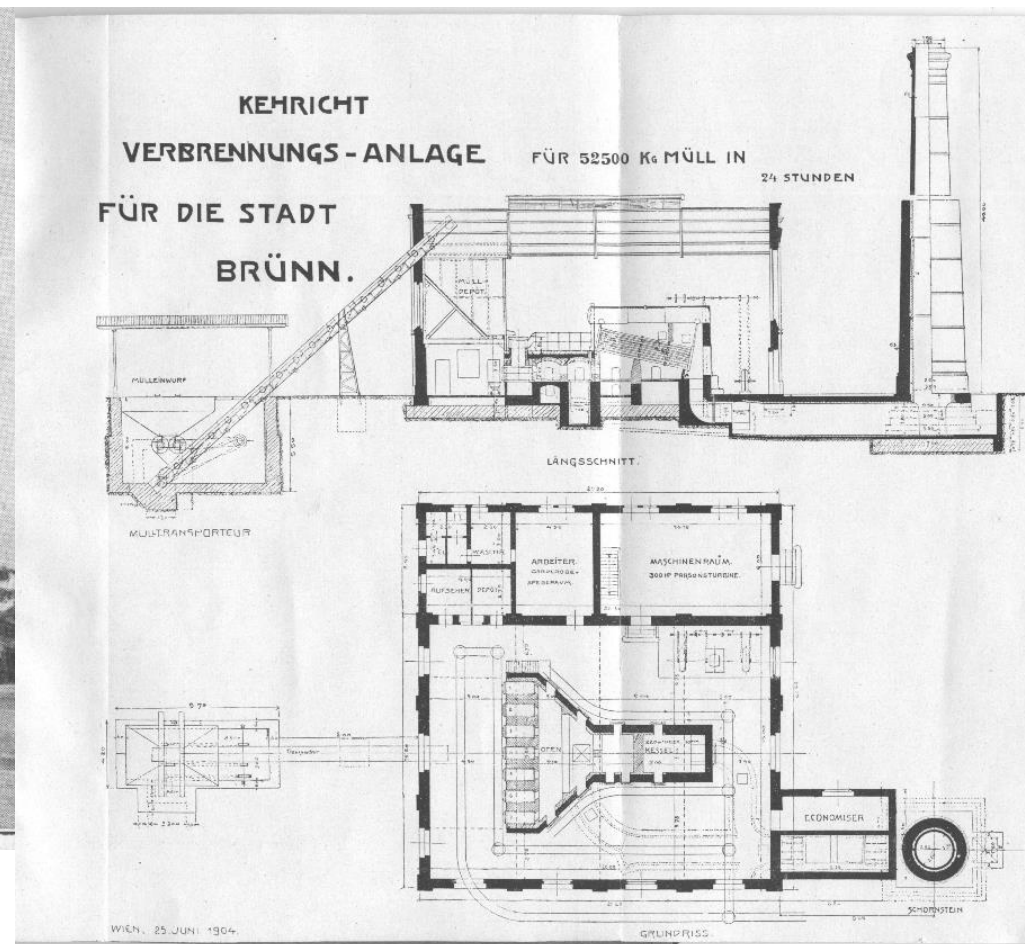
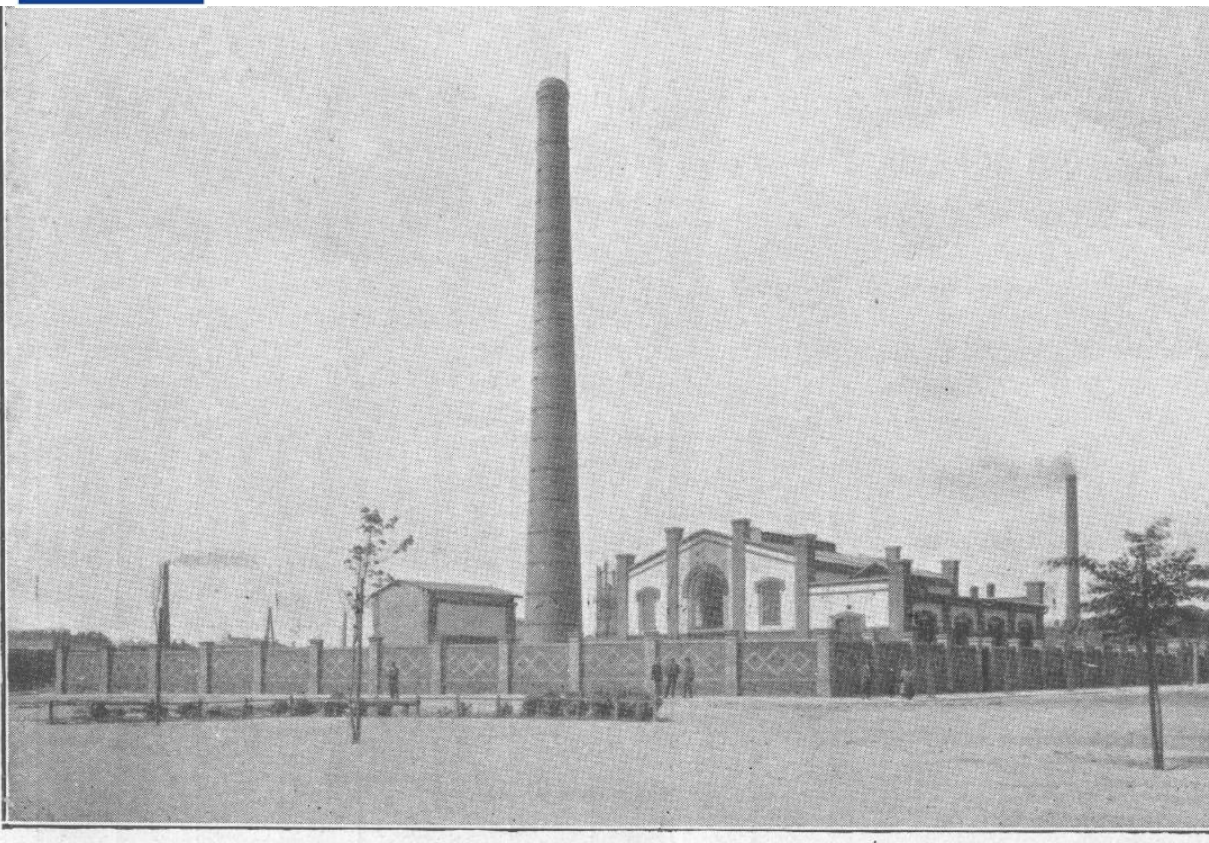
Biopopelnice

Tyto nádoby jsou prioritně určeny na biologicky rozložitelné zbytky

ENERGETICKÉ VYUŽÍVÁNÍ ODPADŮ V BRNĚ

SMO
SVAZ MĚST A OBČÍ ČESKÉ REPUBLIKY

V ROCE 1905 V BRNĚ V PROVOZU PRVNÍ SPALOVNA ODADU V RAKOUSKU UHERSKU

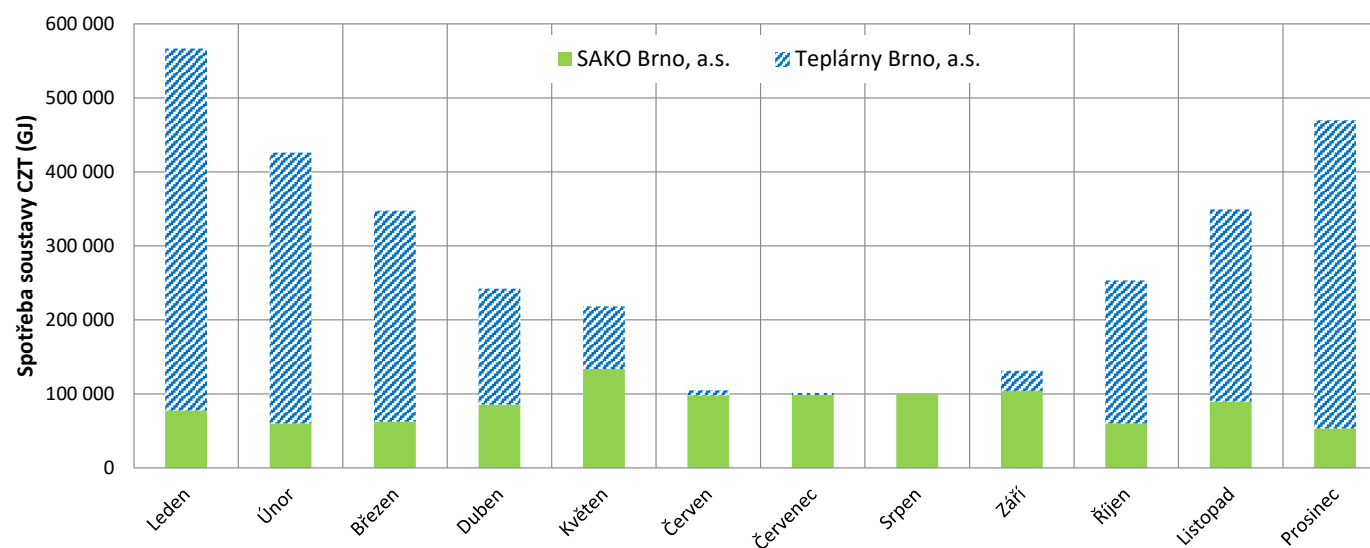
ZEVO BRNO

Celková kapacita	248 000 t/rok
Vyrobené teplo	2 174 139 GJ (9,6 GJ/t _{sko})
Dodané teplo	1 090 838 GJ
Dodaná elektrická energie	45 320 MWh

2 kotle - kapacita 14t /h/kotel při výhřevnosti odpadu 9,5 – 13 MJ/kg nebo 16t /h při výhřevnosti 8 - 9,5 MJ/kg

Rozložení dodávek tepla do CZT (2020)

VÝSTAVBA 3. KOTLE

Hlavní ukazatele projektu

Roční provoz	<u>Stávající</u>	<u>Budoucí</u>
Zpracovaný zbytkový odpad:	220 000	352 000 tun
Dodané teplo do CZT:	1 000 000	1 500 000 GJ
Dodaná elektrická energie:	47 500	158 000 MWh

Enviromentální přínos

Emise z nové linky:	- 40 %	(v porovnání se stávajícím stavem)
CO _{2eq} úspora :	157 000 tun/rok	(v porovnání se stávajícím stavem)
Příspěvek SECAP*:	25 %	

Zahájení provozu leden 2026

* Sustainable Energy and Climate Action Plan
(Akční plán pro udržitelnou energii a klima)

ENERGETICKÉ VYUŽÍVÁNÍ ODPADŮ ZEVO V ČR

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

- ZEVO: Praha, Brno, Liberec, Plzeň- celková kapacita 850 tis. tun odpadu/rok
- SKLÁDKY KO: cca 190

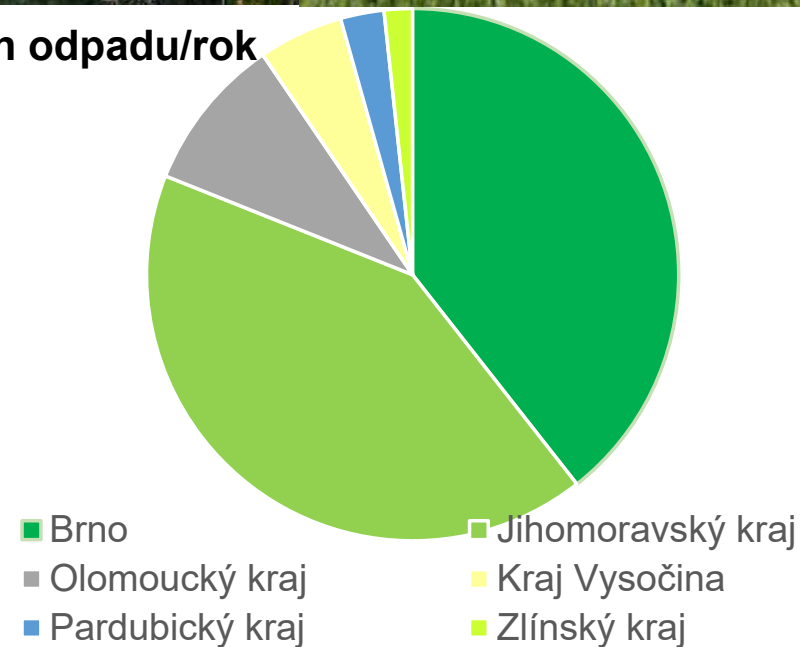
Sběrové (kuka) vozy

Velkoobjemové kontejnery,
walking floory

Železniční vozidlo

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

SAKO je vlastníkem navazující vlečky vedoucí na nádraží v Brně Slatině.

Přes 200 tisíc silničních kilometrů nákladními vozidly jsme již ušetřili od roku 2017
Snižujeme počet nákladních vozidel na silnicích, přispíváme vyšší bezpečnosti, lepší průjezdnosti a menšímu opotřebení silniční sítě, snižujeme emise spojené s přepravou

TŘÍDÍCÍ LINKA

- Nutnost vymístění stávající linky – 3.kotel
- Zvyšující se množství plastů od občanů
- Kvalita ručního třídění, fluktuace, pracovní podmínky
- Flexibilita linky – možnost optimalizace proudu třídění
- Ekonomické posouzení variant (ruční x automat)
- Vlastní pozemky a energie
- Dotace ITI

Legislativní opora projektu

Cíle odpadového hospodářství vyžadují přípravu odpadů pro opětovné použití a recyklaci

Zákon o odpadech (Příloha č. 1) stanovuje cíle pro opětovné použití a recyklaci komunálních odpadů následovně:

- do roku 2025: nejméně na 55 %
- do roku 2030: nejméně na 60 %
- do roku 2035: nejméně na 65 %

Povinnost obcí zajistit oddělený sběr recyklovatelných složek komunálních odpadů

Dle § 59 zákona o odpadech jsou obce povinny zajistit oddělený sběr recyklovatelných složek komunálních odpadů v následujících množstvích:

- v roce 2025: minimálně 60 %
- v roce 2030: minimálně 65 %
- v roce 2035: minimálně 70 %

Omezení skládkování a energetického využití recyklovatelných odděleně sbíraných odpadů

Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady č. 273/2021 Sb. (příloha č. 7) stanovuje minimální nezbytné využití odděleně soustředěvaných recyklovatelných komunálních odpadů. Tato regulace je definována jako maximální přípustné množství, které je umožněno ukládat na skládku či energeticky využívat v ZEVO:

1) Podíl odpadu vznikajícího při úpravě odděleně soustředěvaných recyklovatelných komunálních odpadů, který může být spalován v zařízení na energetické využití

	2021 - 2022	2023 - 2024	2025 - 2029	2030 - 2034	2035 a dále
Plast	45 %	40 %	35 %	35 %	30 %
Kov	0 %	0 %	0 %	4 %	4 %
Papír	10 %	10 %	5 %	7 %	7 %
Sklo	0 %	0 %	0 %	4 %	4 %
Biologický odpad	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %

2) Podíl odpadu vznikajícího při úpravě odděleně soustředěvaných recyklovatelných komunálních odpadů, který může být odstraněn

	2021 - 2029	2030 a dále
Plast	15 %	5 %
Kov	10 %	3 %
Papír	10 %	3 %
Sklo	10 %	3 %
Biologický odpad	10 %	5 %

Od roku 2023 musí být efektivita třídících linek pro separovaně sbírané plasty **minimálně 45 %**, přičemž efektivita musí dále růst až k **60 % v roce 2030** a **65 % v roce 2035**.

Bez kvalitní třídící linky není možné plnit legislativní cíle odpadového hospodářství

PARAMETRY LINKY

- Kapacita linky: 4,5 t/h
- Roční kapacita: 7 – 20 tis.t/rok dle počtu směn
- **12 komodit:** PET čirá PET zelená, PET modrá, PET mix, LDPE čirá, LDPE barevná, HDPE, nápojový karton, PP, PS, Al plechovky, Fe kovy
- 20 pracovníků na směnu

KOMODITY

PET

(předáván také pro výrobu food grade)

Duté Folie Polystyren

Kovy Nápojový karton

Násypka s trhačem a dávkovačem

Násypka slouží jako vstupní uzel pro plastový odpad technologie třídící linky. Odpad je zde kolovým nakladačem sypán volně ložený a v pytlech.

Technologie také zajišťuje vhodné dávkování odpadu pro řádnou funkci třídící linky.

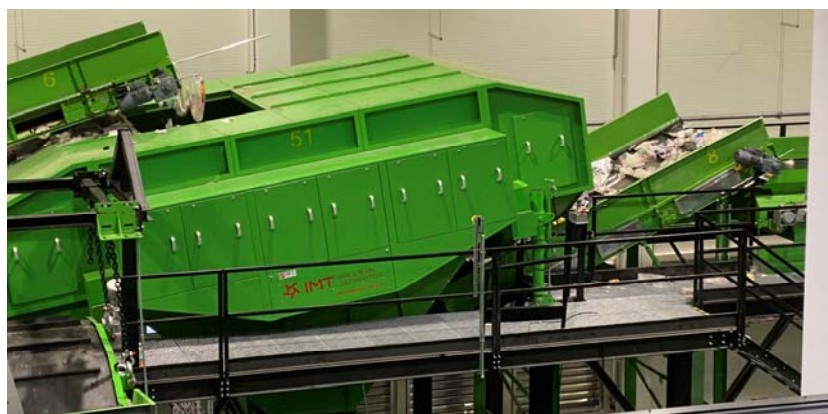
Rotační buben

Bubnová separace rozdělí odpad na 3 frakce

Jemná frakce (podsítná) bude výmětem k následnému energetickému využití.

Střední frakce tvoří většinu komodit a je určena k dalšímu dotřídění technologií linky.

Hrubá frakce (nadsítná) bude dále dotříděna v kabině ručního dotřídování.

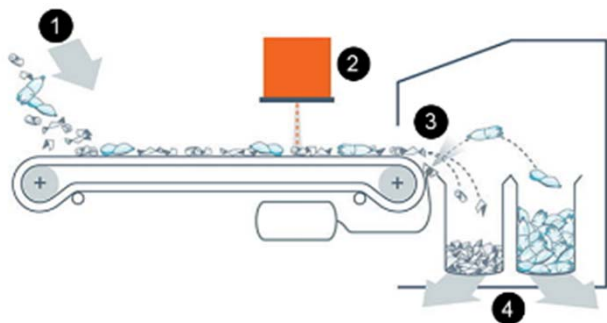

Balistický separátor

Balistická separace slouží k roztřídění střední frakce na ploché (2D) a duté části (3D).

Plochá část odpadu bude tvořena např. sáčky či fóliemi.

Dutá část odpadů bude tvořena např. kelímky, lahvemi, vaničkami, plechovkami či konzervami.

Optický separátor

Optická separace je založená na technologii spektroskopie (tzv. Near InfraRed – NIR). Optické separátory automaticky vytřídí komodity dle jejich typu.

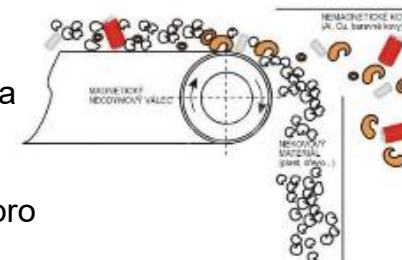
V případě 2D materiálů bude optickým separátorem provedeno 1x vytřídění, v případě 3D materiálů bude optickými separátory provedeno celkem 6x vytřídění.

Magnetický separátor železných kovů

Magnetický separátor železných kovů je umístěn nad dopravníkem odpadu a je určen pro zachycení železných kovů, např. konzerv, drátů, víček apod.

Separátor neželezných kovů

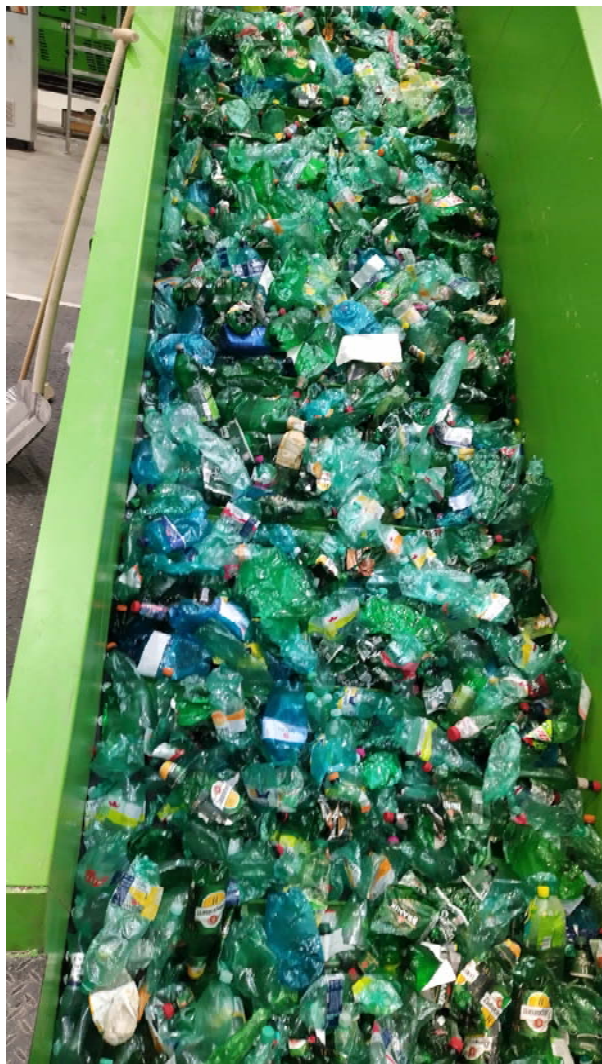
Magnetický separátor nemagnetických kovů je založen na technologii vířivých proudů, tedy jedná se o indukční separátor (tzv. eddy current). Separátor je určen pro zachycení neželezných kovů, především plechovek.

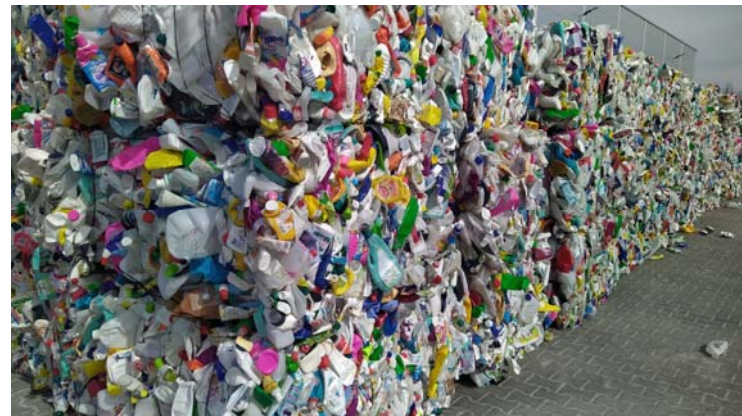
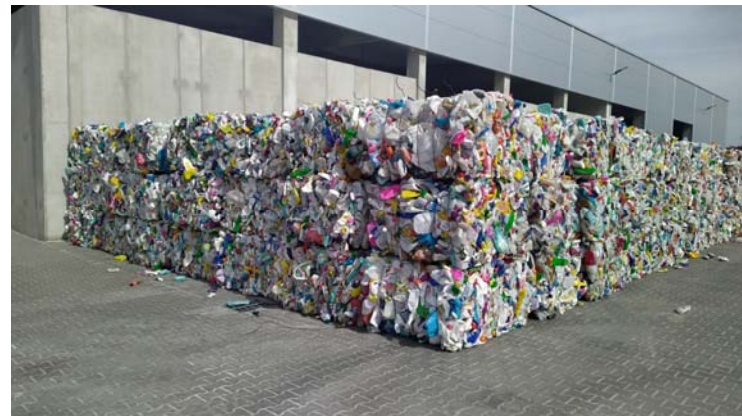

Kontinuální horizontální lis

Kontinuální horizontální lis slouží k listování plastových a papírových komodit. Lis je vybaven předlisovací klapkou. Výstupem lisování budou balíky určené k prodeji zákazníkům.

Strategie společnosti SAKO

- 🐸 **úspora emisí CO₂**
- 🐸 **maximalizace produkce druhotných surovin s potenciálem na jejich zpracování**
- 🐸 **využívat synergické efekty vlastní energie a zařízení**
- 🐸 **minimalizovat pohyb materiálu maximalizovat přidanou hodnotu**
- 🐸 **být k dispozici pro široký region**
- 🐸 **udržet sociálně přijatelné ceny služeb pro občany a firmy**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Iveta Jurenová
SAKO Brno, a.s.
www.sako.cz